

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

25 ta' Ottubru 2011 *

Fil-Kawża C-110/10 P,

li għandha bħala suġġett appell skont l-Artikolu 56 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, ippreżentat fis-26 ta' Frar 2010,

Solvay SA, stabbilita fi Brussell (il-Belġju), irrappreżentata minn P. Foriers, R. Jafferali, F. Louis, u A. Vallery, avukati,

appellanti,

il-parti l-oħra fil-kawża li hija:

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn J. Currall u F. Castillo de la Torre, bħala aġenti, assistiti minn N. Coutrelis, avukat, b'indirizz għan-notifika fil-Lussemburgu,

konvenuta fl-ewwel istanza,

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiż.

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn V. Skouris, President, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot u U. Lõhmus, Presidenti ta' Awla, A. Rosas (Relatur), R. Silva de Lapuerta, E. Levits, A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Arabadjiev u E. Jarašiūnas, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: J. Kokott,
Reġistratur: R. Šereš, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-18 ta' Jannar 2011,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tal-14 ta' April 2011,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 Permezz tal-appell tagħha, Solvay SA (iktar 'il quddiem "Solvay") titlob l-annullament tas-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea tas-17 ta' Diċembru 2009 (T-58/01, Ġabra p. II-4781, iktar 'il quddiem is-"sentenza appellata"), li permezz tagħha l-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors tagħha intiż għall-annullament tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2003/5/KE, tat-13 ta' Diċembru 2000, dwar proċedura skont

l-Artikolu 81 tat-Trattat KE (COMP/33.133 - B: Karbonat tas-soda — Solvay, CFK) (ĠU 2003, L 10, p. 10, iktar 'il quddiem id-“deċiżjoni inkwistjoni”), u, sussidjarjament, għall-annullament jew għat-tnaqqis tal-multa imposta fuqha.

Il-fatti li wasslu għall-kawża

- 2 Solvay hija impriża importanti tal-kimika. Il-fundatur tagħha, Ernest Solvay, ivvinta proċess li bih tiġi prodotta b'mod sintetiku s-soda, li huwa materjal użat prinċipalment fil-produzzjoni tal-ħġieġ. Is-soda tintuża wkoll fl-industrija tal-kimika, għall-produzzjoni ta' deterġenti, kif ukoll fil-metallurgija.

- 3 Lejn l-1870, Solvay tat liċenzja ta' produzzjoni lil Brunner, Mond & Co., waħda mill-kumpanniji li jikkostitwixxu l-Imperial Chemical Industries (iktar 'il quddiem “ICI”). Solvay kif ukoll Brunner, Mond & Co. qasmu l-isferi ta' influwenza tagħhom (“Alkali Cartel”), fejn Solvay kienet attiva fil-kontinent Ewropew filwaqt li Brunner, Mond & Co. kienet attiva fil-Gżejjer Britanniċi, il-Commonwealth tal-Gran Brittanja u pajjizi oħra tal-Afrika, tal-Asja u tal-Amerika ta' Isfel. Il-ftehim inizjali ġie mġedded diversi drabi, b'mod partikolari fl-1945.

- 4 Fi tmien is-snin 1980, Solvay kienet il-produttur prinċipali tas-soda sew fil-Komunità Ewropea, fejn kienet tirrappreżenta 60% tas-suq, kif ukoll fuq livell dinji. ICI kienet it-tieni produttur. Warajha kienu jsegwu erba' produtturi żgħar, jiġifieri Rhône-Poulenc, Akzo, Matthes & Weber kif ukoll Chemische Fabrik Kalk (iktar 'il quddiem “CFK”).

- 5 Soda naturali kienet tiġi estratta fl-Istati Uniti. L-ispiża tal-produzzjoni tagħha kienet inferjuri minn dik tas-soda sintetika, iżda ma' dan l-ammont kellhom jiżdiedu l-ispejjeż tat-trasport. Għal xi snin, l-impriżi Komunitarji kienu protetti permezz ta' miżuri antidumping, iżda dawn il-miżuri kienu suġġetti għal eżami mill-ġdid milli l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej tat bidu għall-proċeduri kkontestati. Fil-fatt, kien possibbli li d-dumping ma jibqax fis-sehħ.

- 6 Il-produtturi tal-pajjiżi tal-Ewropa tal-Lvant ukoll kienu kompetituri, iżda għal kwantitajiet ta' soda ftit sinjifikattivi. L-importazzjoni minn dawn il-pajjiżi wkoll kienet suġġetta għal miżuri antidumping.

- 7 Fis-suq Komunitarju, setgħu jiġu kkonstatati t-tqassim tal-isferi ta' influwenza bejn Solvay u ICI, kif ukoll segmentazzjoni tas-swieq nazzjonali, b'differenzi sinjifikattivi fil-prezzijiet.

- 8 Billi ssuspettat li kienu jeżistu ftehim bejn l-impriżi produtturi differenti tal-Komunità, il-Kummissjoni, fil-bidu tas-sena 1989, wettqet verifiki fi hdan produtturi prinċipali tas-soda u ġabret kopja ta' għadd kbir ta' dokumenti. Dawn il-verifiki ġew issupplimentati minn talbiet għal informazzjoni.

- 9 Fit-13 ta' Marzu 1990, il-Kummissjoni baġtet dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet komuni lil Solvay, lil ICI u lil CFK. L-allegati ksur kienu jikkonsistu fi ksur:

— tal-Artikolu 85 tat-Trattat KEE (li sar l-Artikolu 85 tat-Trattat KE, li sar huwa stess l-Artikolu 81 KE), minn Solvay u minn ICI,

- tal-Artikolu 85 tat-Trattat, minn Solvay u minn CFK,

 - tal-Artikolu 86 tat-Trattat KEE (li sar l-Artikolu 86 tat-Trattat KE, li sar huwa stess l-Artikolu 82 KE), minn Solvay,

 - tal-Artikolu 86 tat-Trattat KEE, minn ICI.
- 10 Il-Kummissjoni ma bagħtitx lil kull impriza inkawża d-dokumenti kollha, iżda biss id-dokumenti li jirrigwardaw il-ksur li kienet akkużata bih. Barra minn hekk, għadd kbir ta' dokumenti jew partijiet ma ntbagħtux lill-imprizi kkonċernati minħabba raġunijiet ta' kunfidenzjalità.
- 11 L-imsemmija imprizi ġew mistiedna sabiex jinstemgħu. Jidher li Solvay ma xtaqitx tipparteċipa fis-seduti.
- 12 Fid-19 ta' Dicembru 1990, il-Kummissjoni adottat l-erba' deċiżjonijiet li ġejjin:
- id-Deċiżjoni 91/297/KEE, dwar proċedura skont l-Artikolu [81 KE] (IV/33.133 — A: Karbonat tas-soda — Solvay, ICI) (ĠU 1991, L 152, p. 1), li permezz tagħha hija akkużat lil Solvay u lil ICI essenzjalment li komplew jaqsmu s-suq tas-soda bejniethom, minkejja l-affermazzjoni ta' dawn l-imprizi li l-ftehim li kkonkludew matul is-sena 1945 ma kienx baqa' jintuża, u sabiex permezz tagħha turi li l-aġir ma kienx awtonomu ("aġir parallel"), hija sostniet b'mod partikolari li, f'ċerti ċirkustanzi, kienet Solvay li aġixxiet għan-nom ta' ICI, kif ukoll l-eżistenza ta' kuntatt frekwenti bejn dawn iż-żewġ imprizi;

- id-Deciżjoni 91/298/KEE, dwar proċedura skont l-Artikolu [81 KE] (IV/33.133 — B: Karbonat tas-soda — Solvay, CFK) (ĠU 1991, L 152, p. 16), li permezz tagħha allegat li Solvay u CFK ikkonkludew ftehim dwar prezz, inkambju, għal CFK, ta' garanzija ta' distribuzzjoni u bejgħ ta' kwantità minima rivedibbli kull sena;

- id-Deciżjoni 91/299/KE, dwar proċedura skont l-Artikolu [82 KE] (IV/33.133 — C: Karbonat tas-soda — Solvay) (ĠU 1991, L 152, p. 21), li permezz tagħha hija akkużat lil Solvay li abbużat mill-pożizzjoni dominanti tagħha meta applikat sistemi ta' tnaqqis, roġs u skonti b'riferiment għal tunnellaġġ marginali, intiz li jorbot lill-klijenti għall-bżonnijiet tagħhom kollha u li jeskludi lill-kompetituri;

- id-Deciżjoni 91/300/KEE, dwar proċedura skont l-Artikolu [82 KE] (IV/33.133 — D: Karbonat tas-soda — ICI) (ĠU 1991, L 152, p. 40), li permezz tagħha hija akkużat aġir simili lil ICI.

¹³ Dawn l-erba' deciżjonijiet ġew ikkontestati quddiem il-Qorti Ġenerali. Solvay talbet l-annullament tad-Deciżjonijiet 91/297 (Kawża T-30/91), 91/298 (Kawża T-31/91) u 91/299 (Kawża T-32/91). ICI talbet l-annullament tad-Deciżjonijiet 91/297 (Kawża T-36/91) u 91/300 (Kawża T-37/91). Min-naħa l-oħra, CFK hallset il-multa li ġiet imposta fuqha bid-Deciżjoni 91/298.

¹⁴ F'dan ir-rigward għandu jittfakkar li, fis-27 ta' Frar 1992, il-Qorti Ġenerali ddikjarat deciżjoni tal-Kummissjoni dwar akkordju bejn imprizi li jipproduċu l-klorur tal-polivinil (PVC) bħala ineżistenti minħabba n-nuqqas ta' awtentikazzjoni regolari tal-imsemmija deciżjoni (sentenza tas-27 ta' Frar 1992, BASF *et vs* Il-Kummissjoni, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 u T-104/89, Ġabra p. II-315). Fil-kawżi msemmija fil-punt 13 ta' din is-sentenza, li filhom hija kienet ir-rikorrenti, Solvay ipprezentat "rikorsi addizzjonali",

fejn fihom hija qajmet motiv ġdid intiz sabiex id-deċiżjoni li hija inizjalment kienet talbet l-annullament tagħha tiġi ddikjarata bħala inezistenti, b'riferiment għal żewġ artikoli fl-istampa li minnhom irriżulta li l-Kummissjoni kienet irrikonoxxiet li fl-aħħar 25 sena hija ma kienet awtentikat l-ebda deċiżjoni.

- 15 Wara li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet dwar l-appell mill-imsemmija sentenza permezz tas-sentenza tal-15 ta' Ġunju 1994, *Il-Kummissjoni vs BASF et* (C-137/92 P, Ġabra p. I-2555), il-Qorti Ġenerali stabbilixxiet miżuri oħra ta' organizzazzjoni tal-proċedura ta' din il-kawża, u stiednet b'mod partikolari lill-Kummissjoni, sabiex fost oħrajn, tipproduci t-test tad-deċiżjoni kkontestata mill-appellanti, kif awtentikata f'dak iż-żmien. Il-Kummissjoni wiegħbet li kien jidhrilha xieraq li ma tiġix indirizzata l-fondatezza ta' dan il-motiv sakemm il-Qorti Ġenerali tkun għadha ma ddeċidietx dwar l-ammissibilità tiegħu. Billi sadanittant, permezz ta' digriet tal-25 ta' Ottubru 1994, il-Qorti Ġenerali ordnat lill-Kummissjoni sabiex tipproduci t-test imsemmi hawn fuq, din wettqet l-ordni u pproduci et it-test tal-imsemmija deċiżjoni. Is-sottomissjonijiet orali tal-partijiet u t-tweġibiet tagħhom għall-mistoqsijiet tal-Qorti Ġenerali nstempjati fis-seduta tas-6 u tas-7 ta' Diċembru 1994.
- 16 Fid-29 ta' Ġunju 1995 il-Qorti Ġenerali tat hames sentenzi.
- 17 Id-Deciżjoni 91/297 giet annullata fuq ksur tad-drittijiet tad-difiża permezz tas-sentenzi tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-30/91, Ġabra p. II-1775), u *ICI vs Il-Kummissjoni* (T-36/91, Ġabra p. II-1847), minhabba li, matul il-proċedura amministrattiva, il-Kummissjoni ma tatx aċċess suffiċjenti għad-dokumenti u b'mod partikolari għal dawk li setgħu jkunu utli għad-difiża. Sabiex jitqies li d-difett proċedurali amministrattiv ma setax jiġi rregolarizzat matul il-proċedura tal-qorti, il-Qorti Ġenerali osservat b'mod partikolari, fil-punt 98 tas-sentenza *Solvay vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, li, "jekk ir-rikorrenti seta' jkollha, matul il-proċedura amministrattiva, dokumenti li setgħu jiskaġunawha, ir-rikorrenti setgħet eventwalment tinfluwenza l-evalwazzjonijiet magħmula mill-kulleġġ tal-membri tal-Kummissjoni, tal-inqas fir-rigward tal-valur probatorju tal-aġir parallel u passiv li bih hija giet akkużata fil-bidu, u għaldaqstant għaž-żmien tal-ksur" [traduzzjoni mhux

uffiċjali]. Kemm fis-sentenza *Solvay vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, kif ukoll fis-sentenza *ICI vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, il-Qorti Ġenerali ddecidiet li, tal-inqas, il-Kummissjoni kellha ttiprovdi lista tad-dokumenti provenjenti minn imprizi oħra, sabiex tippermetti li ssir verifika tal-kontenut tagħhom u tal-użu tagħhom għad-difiża.

- 18 Id-Deciżjoni 91/298 giet annullata f'dak li jikkonċerna lil *Solvay* permezz tas-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-31/91, Ġabra p. II-1821), peress li din id-deciżjoni tal-Kummissjoni ma kinitx giet sugġetta għal awtentikazzjoni regolari.
- 19 Id-Deciżjoni 91/299 giet annullata permezz tas-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-32/91, Ġabra p. II-1825), għall-istess raġuni.
- 20 Id-Deciżjoni 91/300 kienet is-sugġett tas-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *ICI vs Il-Kummissjoni* (T-37/91, Ġabra p. II-1901). Il-Qorti Ġenerali ċaħdet il-motivi u l-argumenti bbażati fuq in-nuqqas ta' komunikazzjoni tad-dokumenti provenjenti minn imprizi oħra, minhabba li dawn id-dokumenti ma setgħux ikunu utli għad-difiża tar-rikorrenti, kif ukoll in-nuqqas ta' komunikazzjoni ta' lista ta' dokumenti tar-rikorrenti stess. Madankollu l-Qorti Ġenerali annullat id-deciżjoni kkontestata minhabba nuqqas ta' awtentikazzjoni regolari.
- 21 Is-sentenzi ċċitati iktar 'il fuq tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni*, (T-31/91), u *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-32/91), kienu s-sugġett ta' appelli mill-Kummissjoni li taw lok għas-sentenza tas-6 ta' April 2000, *Il-Kummissjoni vs Solvay* (C-287/95 P u C-288/95 P, Ġabra p. I-2391). Bl-istess mod, is-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *ICI vs Il-Kummissjoni* (T-37/91), iċċitata iktar 'il fuq, kienet is-sugġett ta' appell li ta lok għas-sentenza tas-6 ta' April 2000, *Il-Kummissjoni vs ICI* (C-286/95 P, Ġabra p. I-2341). Dawn l-appelli ġew miċhuda mill-Qorti tal-Ġustizzja permezz taż-żewġ sentenzi ċċitati iktar 'il fuq *Il-Kummissjoni vs Solvay* u *Il-Kummissjoni vs ICI*.

- 22 Fir-rigward ta' Solvay, fit-13 ta'Diċembru 2000, il-Kummissjoni adottat żewġ deċiżjonijiet ġodda, jiġifieri:
- Id-deċiżjoni inkwistjoni, li hija l-ekwivalenti tad-Deċiżjoni 91/298. It-termini ta' dawn id-deċiżjonijiet huma essenzjalment l-istess. Id-deċiżjoni inkwistjoni, barra minn hekk, tinkludi deskrizzjoni tal-proċedura. Id-destinatarja tagħha hija Solvay, impriża li l-Kummissjoni imponiet fuqha multa ta' EUR 3 miljun.
 - Id-Deċiżjoni 2003/6/KE, dwar proċedura skont l-Artikolu 82 tat-Trattat KE (COMP/33.133 — C: Karbonat tas-soda — Solvay) (ĠU 2003, L 10, p. 10), li hija l-ekwivalenti tad-Deċiżjoni 91/299, iżda li barra minn hekk tinkludi deskrizzjoni tal-proċedura. Permezz ta' din id-deċiżjoni, il-Kummissjoni timponi fuq Solvay multa ta' EUR 20 miljun.
- 23 Solvay ipprezentat xi rikorsi kontra dawn id-deċiżjonijiet. Permezz tas-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2009, Solvay vs Il-Kummissjoni (T-57/01, Ġabra p. II-4621), u permezz tas-sentenza appellata, il-Qorti Ġenerali ċaħdet dawn ir-rikorsi.

Il-proċedura quddiem il-Qorti Ġenerali

- 24 Billi r-rikorrenti qajmet il-motiv ibbażat fuq nuqqas ta' aċċess għall-fajl, il-Qorti Ġenerali, fid-19 ta' Diċembru 2003, stiednet lill-Kummissjoni sabiex tipproduċi, b'mod partikolari, lista enumerattiva dettaljata tad-dokumenti kollha tal-fajl. Wara li talbet rapport tat-terminu mogħti, il-Kummissjoni pprovdiet l-ewwel, u wara, it-tieni lista. Solvay talbet li tikkonsulta ċerti dokumenti. Huwa matul dan il-perijodu ta' investigazzjonijiet li l-Kummissjoni rrikonossiet li kienet tilfet xi fajls u li kien impossibbli għaliha li tagħti l-lista ta' dokumenti li kien hemm fihom, peress li

lanqas l-indiċi tad-diviżjonijiet, skont hi, ma setgħu jinstabu. Fil-15 ta' Lulju u fis-17 ta' Novembru 2005, ir-rikorrenti u l-Kummissjoni rispettivament ipprezentaw l-osservazzjonijiet bil-miktub tagħhom dwar l-utilità tad-dokumenti kkonsultati minn Solvay għad-difiża tagħha. Diversi domandi oħra gew magħmula lill-partijiet matul is-sena 2008. Is-seduta saret fis-26 ta' Ġunju tal-istess sena.

Is-sentenza appellata

L-argument invokat insostenn tat-talbiet intizi għall-annullament tad-deċiżjoni inkwistjoni

- ²⁵ Ir-rikorrenti qajmet erba' motivi, maqsuma f'partijiet, liema partijiet jinkludu għadd ta' argumenti.

L-ewwel motiv, dwar id-dekorrenza taż-żmien

— L-applikazzjoni żbaljata tar-regoli ta' preskrizzjoni

- ²⁶ Solvay sostniet li l-preskrizzjoni tal-proċeduri, ikkalkolata skont ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2988/74, tas-26 ta' Novembru 1974, li jikkonċerna l-perjodi ta' limitazzjoni [preskrizzjoni] fil-proċedimenti [proċeduri] u l-infurzar tas-sanzjonijiet taħt ir-regoli tal-Komunità Ekonomika Ewropea dwar it-trasport u l-kompetizzjoni (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 7, Vol. 1, p. 61), ma tiġix sospiżta matul

il-proċedura ta' appell. Skont Solvay, il-Kummissjoni setgħet tadotta deċiżjoni ġdida immedjatament wara l-ġhoti tas-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-31/91), iċċitata iktar 'il fuq. Meta pprezentat appell, hija ħadet riskju, iktar u iktar peress li hija kienet taf bis-sentenza Il-Kummissjoni vs BASF *et*, iċċitata iktar 'il fuq, li fiha l-Qorti tal-Ġustizzja ħadet pożizzjoni fuq il-kwistjoni tan-nuqqas ta' awtentikazzjoni ta' atti.

- 27 Filwaqt li bbażat argument fuq is-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P sa C-252/99 P u C-254/99 P, Ġabra p. I-8375), dwar it-tieni deċiżjoni "PVC", il-Qorti Ġenerali, fis-sentenza appellata, qieset li kien hemm lok li jiġi kkunsidrat li l-perijodu li matulu l-appell kien pendenti quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja kien jikkostitwixxi perijodu ta' sospensjoni tat-terminu ta' preskrizzjoni (punti 78 sa 90). Hija qajmet id-diffikultajiet prattiċi kkawżati mis-soluzzjoni proposta minn Solvay, jiġifieri il-koeżistenza eventwali ta' żewġ deċiżjonijiet, fil-każ li l-Qorti tal-Ġustizzja tilqa' l-appell tal-Kummissjoni.

— Il-ksur tal-prinċipju ta' terminu raġonevoli

- 28 Il-Qorti Ġenerali eżaminat kull fażi tal-proċedura u din tal-aħħar fit-totalità tagħha. Barra minn hekk hija rrilevat li, billi d-deċiżjoni inkwistjoni hija essenzjalment identika għad-Deċiżjoni 91/298, id-drittijiet tad-difiża ma ġewx miksura minkejja d-dekorrenza taż-żmien. B'mod partikolari hija osservat, fil-punt 122 tas-sentenza appellata, li r-rikorrenti kienet irrinunzjat espressament għall-possibbiltà ta' tnaqqis tal-multa bħala kumpens u li hija lanqas ma kienet ressqet talba għad-danni.

It-tieni motiv, ibbażat fuq ksur tal-forom proċedurali sostanzjali meħtieġa għall-adozzjoni u l-awtentikazzjoni tad-deċiżjoni inkwistjoni

- 29 Il-Qorti Ġenerali ċaħdet l-ewwel żewġ partijiet ta' dan il-motiv, ibbażati fuq il-ksur tal-prinċipju ta' kolleġjalità u fuq il-ksur tal-prinċipju ta' ċertezza legali. Fir-rigward tal-ksur tad-dritt tar-rikorrenti għal smiġh mill-ġdid, il-Qorti Ġenerali rrilevat li

d-deċiżjoni inkwistjoni kienet ifformulata f'termini essenzjalment identiċi għal dawk tad-Deciżjoni 91/298 u li, għaldaqstant, il-Kummissjoni ma kellhiex tisma' lir-rikorreni mill-ġdid (punt 172 tas-sentenza appellata). Il-Qorti Ġenerali ċaħdet, barra minn hekk, parti mill-imsemmi motiv, ibbażata fuq in-nuqqas ta' konsultazzjoni ġdida tal-kumitat konsultattiv dwar akkordji u pożizzjonijiet dominanti kif ukoll dwar il-kompożizzjoni irregolari ta' dan il-kumitat

- 30 Il-Qorti Ġenerali ċaħdet ukoll parti mill-istess motiv, li hija bbażata fuq il-ksur tal-prinċipji ta' imparzjalità, ta' amministrazzjoni tajba u ta' proporzjonalità.

It-tielet motiv, ibbażat fuq il-fatt li l-kummerċ bejn l-Istat Membri ma ġiex affettwat

- 31 Ir-rikorreni kkontestat l-allegata strateġija kummerċjali li biha ġiet akkużata. Madankollu, skont il-Qorti Ġenerali, ir-rikorreni ma kkontestatx it-termini tal-ftehim konkluż ma' CFK (punt 214 tas-sentenza appellata). Il-Qorti Ġenerali rrilevat, fil-punt 215 tas-sentenza appellata, li tali ftehim ta' garanzija dwar tunnellaġġ annwali minimu ta' bejgħ f'suq nazzjonali, jista' mid-definizzjoni johloq distorsjoni li altrimenti kienu jsegwu fit-tendenzi tal-kummerċ, mingħajr il-bżonn li tiġi stabbilita l-eżistenza ta' strateġija kummerċjali.

Ir-raba' motiv, ibbażat fuq ksur tad-dritt ta' aċċess għall-fajl

- 32 Il-Qorti Ġenerali vverifikat jekk l-assenza ta' aċċess għal ċerti dokumenti, matul il-proċedura amministrattiva, ipprekludiex lir-rikorreni milli taqra d-dokumenti li setgħu jiġu użati għad-difiża tagħha. Hija kkonkludiet fin-negattiv, wara li osservat

li l-ftehim konkluz ma' CFK kien jistabbilixxi li l-kummerç bejn l-Istati Membri gie affettwat u li l-argument ibbażat fuq l-istrategija kummerçjali ma kellux effetti f'dan ir-rigward. Il-Qorti Ġenerali eżaminat il-parti bbażata fuq in-nuqqas ta' konsultazzjoni kompleta tal-fajl. Wara li ppruvat tistabbilixxi l-kontenut tal-fajls mitlufa mill-Kummissjoni, il-Qorti Ġenerali vverifikat, fil-punt 262 tas-sentenza appellata, li l-aġir li Solvay kienet akkużata bih kien ippruvat bid-dokumenti li jinsabu fil-fajls eżistenti u li "ebda indikazzjoni ma [kienet] tippermetti li jiġi preżunt li [r-rikorrenti] setgħet issib fil-fajls sussidjarji li kienu neqsin dokumenti li kienu jippermettulha tikkontesta l-konstatazzjonijiet tal-Kummissjoni".

L-argument invokat insostenn tat-talbiet intizi għall-annullament jew għat-tnaqqis tal-multa

- 33 Ir-rikorrenti invokat hames motivi, ibbażati fuq l-evalwazzjoni żbaljata tal-gravità tal-ksur, fuq l-evalwazzjoni żbaljata tat-tul tal-ksur, minhabba ċ-ċirkustanzi aggravanti li l-Kummissjoni kkunsidrat b'mod żbaljat, fuq l-eżistenza ta' ċirkustanzi attenwanti u tan-natura sproporzjonata tal-multa, b'mod partikolari fir-rigward tad-dekorrenza taż-żmien.
- 34 Fil-punt 303 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ġenerali rrilevat li l-Kummissjoni ma wrietx li l-ksur inkwistjoni kien kompli sa tmien is-sena 1990. Bħala konsegwenza, hija naqqset il-multa b'25%.
- 35 Fl-aħħar nett, il-Qorti Ġenerali fffissat il-multa għal EUR 2.25 miljun. Hija kkundannat lir-rikorrenti tħallas tliet kwarti mill-ispejjeż tagħha stess kif ukoll tliet kwarti mill-ispejjeż tal-Kummissjoni u kkundannat lill-Kummissjoni tħallas kwart mill-ispejjeż tagħha stess u kwart mill-ispejjeż tar-rikorrenti.

Fuq l-appell

- 36 L-appellanti tinvoka tliet aggravji. L-ewwel aggravju huwa bbażat fuq ksur tad-dritt l-kawża tiġi deċiża f'terminu raġonevoli. It-tieni aggravju huwa bbażat fuq il-ksur tad-drittijiet tad-difiża, li jirriżulta mill-fatt li, wara li rrifjutat lir-rikorrenti l-aċċess għall-fajl matul il-proċedura amministrattiva, il-Kummissjoni tilfet parti minn dan tal-aħħar. It-tielet aggravju huwa bbażat fuq ksur tad-dritt għas-smiġh li l-appellanti kellha qabel ma l-Kummissjoni tadotta d-deċiżjoni inkwistjoni.
- 37 Għandhom jiġu eżaminati, qabelxejn u flimkien, it-tieni u t-tielet aggravji, li t-tnejn li huma jirriwardaw il-ksur tad-drittijiet tad-difiża.

Fuq it-tieni u t-tielet aggravji, ibbażati fuq ksur tad-drittijiet tad-difiża

L-argumenti tal-partijiet

- 38 Permezz tal-ewwel parti tat-tieni aggravju, l-appellanti tallega li, meta l-Qorti Ġenerali obbligatha turi li d-dokumenti mitlufa setgħu jiġu użati fid-difiża tagħha, il-Qorti Ġenerali imponiet fuqha prova impossibbli, peress li dawn id-dokumenti ma setgħux jiġu eżaminati.
- 39 Permezz tat-tieni parti ta' dan l-aggravju, ir-rikorrenti tallega li l-Qorti Ġenerali ma osservatx il-prinċipju li kien ikun biżżejjed li l-imsemmija dokumenti kienu jirrapreżentaw ċans, anki jekk żgħir, li jinfluwenzaw id-deċiżjoni inkwistjoni.
- 40 Permezz tat-tielet parti ta' dan l-aggravju, ir-rikorrenti tallega li l-Qorti Ġenerali ma limitatx ruħha għal eżami provviżorju tal-fajl sabiex tivverifika jekk id-dokumenti nieqsa setgħux jinfluwenzaw id-deċiżjoni, iżda ddeċidiet fuq il-mertu mal-ewwel. Fil-fatt, il-Qorti Ġenerali l-ewwel nett ikkunsidrat li l-motiv fuq il-mertu invokat

mir-rikorrenti insostenn tar-rikors tagħha għall-annullament tad-deċiżjoni inkwistjoni, ibbażat fuq in-nuqqas ta' effett fuq il-kummerċ bejn Stati Membri, kellu jiġi miċħud sabiex minn hekk jiġi dedott, it-tieni nett, li d-dokumenti li ma ġewx żvelati lir-rikorrenti ma setgħu jkollhom l-ebda influwenza fuq l-imsemmija deċiżjoni.

- 41 Permezz tar-raba' parti tal-istess aggravju, l-appellanti tallega li l-Qorti Ġenerali kkonstata li hija ma kinitx ipproduċiet prova li d-dokumenti mitlufa setgħu jkunu utli għad-difiza tagħha minhabba li, quddiem il-Qorti Ġenerali, hija ma qajmitx il-motiv ibbażat fuq in-nuqqas ta' ftehim konkluż ma' CFK, haġa li hija setgħet tagħmel anki fl-assenza ta' aċċess għall-fajl, meta hija kienet invokat dan il-motiv quddiem il-Kummissjoni u filwaqt li hadd ma seta' jiddetermina l-kontenut tad-dokumenti mitlufa.
- 42 Permezz tal-ħames parti tat-tieni aggravju, l-appellanti tallega li l-Qorti Ġenerali ċaħdet kwalunkwe interess fid-dokumenti mitlufa minhabba li kienet diġa' ċaħdet il-motiv fuq il-mertu invokat mill-appellanti u bbażat fuq in-nuqqas ta' effett fuq il-kummerċ bejn Stati Membri, meta ma kinitx taf il-kontenut tad-dokumenti mitlufa u li għalhekk ma setgħetx teskludi li dawn setgħu jippermettu lill-appellanti tressaq argumenti addizzjonali, jew anki motivi kompletament ġodda, kemm fuq il-mertu kif ukoll fuq l-ammont tal-multa jew fuq ir-regolarità tal-proċedura.
- 43 Permezz tal-ewwel parti tat-tielet aggravju, l-appellanti tallega li l-Qorti Ġenerali ma wegħbitx għall-argument tagħha li hija kellha tinstema' qabel l-adozzjoni tad-deċiżjoni inkwistjoni, minkejja l-eżistenza tas-sentenza *Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, sa fejn il-proċedura amministrattiva kienet affettwata minn irregolaritajiet li rriżultaw min-nuqqas ta' aċċess għall-fajl fi stadju preċedenti għal dak tal-adozzjoni ta' din id-deċiżjoni, li jaffettwa l-validità tal-miżuri preparatorji tagħha, u peress li dawn l-irregolaritajiet kienu ġew ikkontestati mill-Qorti Ġenerali qabel l-adozzjoni tad-deċiżjoni inkwistjoni, fis-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-30/91), iċċitata iktar 'il fuq.

- 44 Permezz tat-tieni parti ta' dan l-aggravju, ir-rikorrenti tallega li l-Qorti Ġenerali rrifjutat li tirrikonoxxi li, qabel adottat id-deċiżjoni inkwistjoni, il-Kummissjoni kellha l-obbligu li tisma' lill-impriża inkwistjoni minhabba li sentenza tal-Qorti Ġenerali, anki jekk tingħata fil-kuntest ta' proċedura differenti, tkun ikkonstatat l-eżistenza ta' difett li jkun affettwa l-miżuri preparatorji għad-deċiżjoni annullata. F'dan ir-rigward, l-appellanti tfakkar is-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-30/91), iċċitata iktar 'il fuq, u tenfasizza li l-proċedura, f'din il-kawża, kienet affettwata mill-istess difetti bħal dawk imqajma fil-kawża li tat lok għal din is-sentenza. Skont l-Artikolu 233 KE, il-Kummissjoni kienet obbligata li tiset il-konsegwenzi kollha minn sentenza mogħtija mill-Qorti Ġenerali. Anki jekk id-Deciżjoni 91/298 kienet għet annullata mill-Qorti Ġenerali minhabba nuqqas ta' awtentikazzjoni, il-Kummissjoni xorta kellha tiegħu inkunsiderazzjoni s-sentenza tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-30/91), iċċitata iktar 'il fuq, li kienet ikkonstatat b'mod definittiv, irregolarità ta' proċedura oħra. Il-Kummissjoni għaldaqstant kienet marbuta, skont l-appellanti, li tkopri dan id-difett proċedurali kkonstatat mill-Qorti Ġenerali sabiex tirregolarizza l-proċedura u, għalhekk, li tqiegħda f'pożizzjoni li taċċeddi għall-fajl u li tippermettilha li tissottometti l-osservazzjonijiet bil-miktub u orali kollha tagħha, u dan qabel l-adozzjoni tad-deċiżjoni inkwistjoni.
- 45 Il-Kummissjoni tikkontesta l-ammissibbiltà u l-fondatezza tal-aggravji u tal-argumenti invokati mill-appellanti.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 46 Kuntrarjament għal dak li ssostni l-Kummissjoni, permezz tal-aggravju bbażat fuq il-ksur tad-dritt ta' aċċess għall-fajl, ir-rikorrenti ma tikkritikax l-evalwazzjonijiet tal-fatti mwettqa mill-Qorti Ġenerali, iżda r-regoli applikati minnha fir-rigward tal-oneru tal-prova tal-utilità tad-dokumenti li parti minnhom għet mitlufa. Il-kwistjoni dwar jekk il-Qorti Ġenerali applikatx kriterju legali korrett fl-evalwazzjoni tal-utilità ta' dawn id-dokumenti għad-difiża tar-rikorrenti tikkostitwixxi kwistjoni ta' dritt sugġett għall-istharrig mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' appell (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-25 ta' Jannar 2007, *Sumitomo Metal Industries u Nippon Steel*

vs Il-Kummissjoni, C-403/04 P u C-405/04 P, Ġabra p. I-729, punt 40, kif ukoll tal-10 ta' Lulju 2008, Bertelsmann u Sony Corporation of America vs Impala, C-413/06 P, Ġabra p. I-4951, punt 117).

- 47 Id-drittijiet tad-difiża huma drittijiet fundamentali li jagħmlu parti integrali mill-prinċipji ġenerali tad-dritt li l-Qorti tal-Ġustizzja tiżgura r-rispett tagħhom (sentenza tas-7 ta' Jannar 2004, Aalborg Portland *et vs* Il-Kummissjoni, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P, u C-219/00 P, Ġabra p. I-123, punt 64).
- 48 Ir-rispett tad-drittijiet tad-difiża fi proċedura quddiem il-Kummissjoni li jkollha l-għan li timponi multa fuq impriża għal ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni jehtieg li l-impriża kkonċernata titqiegħed f'pożizzjoni li tgħarraf effettivament il-perspettiva tagħha dwar ir-realtà u r-rilevanza tal-fatti u taċ-ċirkustanzi allegati kif ukoll dwar id-dokumenti użati mill-Kummissjoni insostenn tal-allegazzjoni tagħha tal-eżistenza ta' ksur tat-Trattat (sentenza Aalborg Portland *et vs* Il-Kummissjoni, iċċitata iktar 'il fuq, punt 66). Dawn id-drittijiet jinsabu fl-Artikoli 41(2)(a) u (b) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.
- 49 Hekk kif fakkret ġustament il-Qorti Ġenerali fil-punt 224 tas-sentenza appellata, id-dritt ta' aċċess għall-fajl jimplika li l-Kummissjoni għandha tagħti lill-impriża kkonċernata l-possibbiltà li teżamina d-dokumenti kollha li jinsabu fil-fajl tal-investigazzjoni li jistgħu jkunu rilevanti għad-difiża ta' din l-impriża. Dawn jinkludu kemm id-dokumenti li jinkriminaw kif ukoll dawk li jiskagunaw, bla ħsara għas-sigrietijiet kummerċjali ta' impriži oħra, għad-dokumenti interni tal-Kummissjoni u għal informazzjoni kunfidenzjali oħra (sentenzi ċċitati iktar 'il fuq Limburgse Vinyl Maatschappij *et vs* Il-Kummissjoni, punt 315, kif ukoll Aalborg Portland *et vs* Il-Kummissjoni, punt 68).

- 50 Il-ksur tad-dritt ta' aċċess għall-fajl matul il-proċedura preliminari għall-adozzjoni tad-deċiżjoni jista' fil-prinċipju, iwassal għall-annullament ta' din id-deċiżjoni fejn dan jippreġudika d-drittijiet tad-difiża (sentenza *Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 317).
- 51 F'każ bħal dan, il-ksur li jsehh ma jiġix rettifikat mis-sempliċi fatt li l-aċċess sar possibbli matul il-proċedura ġudizzjarja (sentenza *Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 318). Fil-fatt, peress li l-eżami tal-Qorti Ġenerali huwa limitat għal sħarriġ ġudizzjarju tal-motivi mqajma, dan la għandu l-għan u lanqas l-effett li jissostitwixxi investigazzjoni sħiha tal-każ fil-kuntest ta' proċedura amministrattiva. Barra minn hekk, l-għarfien tardiv ta' ċerti dokumenti tal-fajl ma jpoġġix lill-impriża, li tkun ipprezentat rikors kontra deċiżjoni tal-Kummissjoni, fis-sitwazzjoni li kienet tkun fiha kieku hija setgħet tibbaża ruħha fuq l-istess dokumenti sabiex tippreżenta l-osservazzjonijiet bil-miktub jew orali tagħha quddiem din l-istituzzjoni (ara s-sentenza *Aalborg Portland et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 103, u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 52 Meta l-aċċess għall-fajl, u b'mod iktar partikolari għal dokumenti li jiskaġunaw, ikun żgurat fl-istadju tal-proċedura ġudizzjarja, l-impriża kkonċernata ma għandhiex turi li, kieku hija kellha aċċess għad-dokumenti mhux ikkomunikati, id-deċiżjoni tal-Kummissjoni kien ikollha kontenut differenti, iżda biss li dawn id-dokumenti setgħu kienu utli għad-difiża tagħha (sentenza tat-2 ta' Ottubru 2003, *Corus UK vs Il-Kummissjoni*, C-199/99 P, Ġabra p. I-11177, punt 128; *Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 318, kif ukoll *Aalborg Portland et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 131).
- 53 Għalkemm il-Qorti Ġenerali b'mod korrett fakkret dawn il-prinċipji, madankollu, fil-punt 263 tas-sentenza appellata, hija kkonkludiet li "anki jekk ir-rikorrenti ma kellhiex aċċess għad-dokumenti kollha li jinsabu fil-fajl tal-investigazzjoni, din iċ-ċirkustanza ma pprekludithiex f'dan il-każ milli tiżgura d-difiża tagħha f'dak li jikkonċerna l-ilmenti dwar il-mertu li l-Kummissjoni [kienet] [i]kkunsidrat fid-dikjarazzjoni tal-oġġezzjonijiet u fid-deċiżjoni kkontestata".

- 54 Sabiex waslet għal din il-konklużjoni, il-Qorti Ġenerali preliminarjament eżaminat l-ilmenti mressqa fl-imsemmija deċiżjoni u l-provi materjali prodotti insostenn tagħhom. Tali mod ta' proċedura ma jistax jiġi kkritikat peress li huwa fid-dawl ta' dawn l-elementi li l-utilità ta' dokumenti oħra għad-difiża għandhom jiġu evalwati.
- 55 Madankollu, il-Qorti Ġenerali b'mod partikolari bbażat il-konklużjoni tagħha fuq il-kunsiderazzjoni, li tinsab fil-punt 262 tas-sentenza kkontestata, li tgħid li "[p]eress li r-rikorrenti ma qajmitx fl-atti argument intiż sabiex jikkontesta l-eżistenza tal-ftehim imsemmi mill-Kummissjoni fid-deċiżjoni kkontestata, ebda indikazzjoni ma [kienet] tippermetti li jiġi preżunt li hija setgħet issib fil-fajls sussidjarji li kienu neqsin dokumenti li kienu jippermettulha tikkontesta l-konstatazzjonijiet tal-Kummissjoni".
- 56 Għandu jifakkar li, hekk kif jirriżulta mill-punt 49 tad-deċiżjoni inkwistjoni, ir-rikorrenti u CFK, matul il-proċedura amministrattiva quddiem il-Kummissjoni, ikkontestaw l-eżistenza ta' ftehim konkluż bejniethom. Ir-rikorrenti allegat b'mod partikolari li hija kienet appoġġat l-attivitajiet ta' CFK b'mod unilaterali, fil-mument li hija ippanat li tixtri lura l-attivitajiet ta' CFK.
- 57 Barra minn hekk, fil-mument li r-rikorrenti hejjiet l-azzjoni tagħha, hija ma kellhiex aċċess għall-fajl ta' CFK, u dan seta' jispjega n-nuqqas ta' kontestazzjoni tal-eżistenza ta' tali ftehim fir-rikors.
- 58 Fi kwalunkwe każ, l-ebda parti fl-istanza ma tista' tiġi kkritikata talli tinvoka motivi godda mahluqa mill-iżviluppi tal-proċedura, hekk kif jipprovdi l-Artikolu 48(2) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali.

- 59 F'dan il-każ, kien biss matul is-sena 2005 li r-rikorrenti setgħet tiegħu pożizzjoni dwar id-dokumenti elevati matul is-sena 1989. Madankollu, it-telf ta' ċertu numru ta' fajls sussidjarji u n-nuqqas ta' lista tal-kontenut tagħhom ma ppermettilhiex li tivverifika jekk id-dokumenti neqsin setgħux ikunu utli għad-difiża tagħha u jekk, konsegwentement, hija setgħetx tinvokahom.
- 60 Il-konsegwenzi ta' dan it-telf fuq id-drittijiet tad-difiża huma għaldaqstant iktar gravi milli, skont il-Kummissjoni, il-fajls sussidjarji neqsin li probabbilment fihom jinsabu t-twegibiet għat-talbiet għal informazzjoni mressqa skont l-Artikolu 11 tar-Regolament tal-Kunsill Nru 17, tas-6 ta' Frar 1962, l-ewwel Regolament li jimplementa l-Artikoli [81] u [82] tat-Trattat (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 1, p. 3), u għaldaqstant, it-twegibiet ta' CFK. Għaldaqstant ma huwiex eskluż li f'dawn il-fajls sussidjarji r-rikorrenti setgħet issib elementi li jappoġġaw it-teżi li hija kienet żviluppata matul il-proċedura amministrattiva.
- 61 Għandu jiġi enfasizzat li f'dan il-każ, ma hijiex kwistjoni ta' xi dokumenti neqsin li l-kontenut tagħhom seta' jiġi kkonstitwit mill-ġdid minn sorsi oħra, iżda ta' fajls sussidjarji sħaħ li, jekk is-suppożizzjonijiet tal-Kummissjoni indikati fil-punt 60 ta' din is-sentenza kienu eżatti, setgħu jinkludu dokumenti essenzjali tal-proċedura quddiem il-Kummissjoni u li setgħu jkunu rilevanti għad-difiża tar-rikorrenti.
- 62 Minn dan isegwi li, meta fil-punt 263 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ġenerali kkonkludiet li s-sitwazzjoni fejn ir-rikorrenti ma kellhiex aċċess għad-dokumenti kollha li jinsabu fil-fajl tal-investigazzjoni ma pprekludithiex milli tiżgura d-difiża tagħha, il-Qorti Ġenerali wettqet żball ta' liġi fir-rigward tal-ksur, mill-Kummissjoni, tad-drittijiet tad-difiża u bbażat ruħha fuq suppożizzjoni, fir-rigward tal-kontenut tad-dokumenti nieqsa, li kien impossibbli għall-Qorti Ġenerali stess li tivverifika.

- 63 Fir-rigward tas-smiġh tal-impriża kkonċernata qabel l-adozzjoni tad-deċiżjoni inkwistjoni, invokat mill-appellanti fit-tielet aggravju tagħha, għandu jifakkur li dan jagħmel parti mid-drittijiet tad-difiża. Issa, ksur tad-drittijiet tad-difiża għandu jiġi eżaminat skont iċ-ċirkustanzi partikolari ta' kull każ.
- 64 Fil-punt 165 tas-sentenza appellata, il-Qorti Ġenerali għustament fakkret li, meta l-Kummissjoni, wara l-annullament tad-deċiżjoni li tissanzjona impriża li jkun kiseru l-Artikolu 81(1) KE, minhabba difett proċedurali li jikkonċerna esklużivament ir-regoli dettaljati tal-adozzjoni definittiva tagħha mill-kulleġġ tal-kummissarji, tadotta deċiżjoni ġdida, b'kontenut sostanzjalment identiku u fondat fuq l-istess ilmenti, hija ma għandhiex l-obbligu li tisma' mill-ġdid lill-impriża kkonċernata (ara, f'dan is-sens, is-sentenza *Limburgse Vinyl Maatschappij et vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, punti 83 sa 111).
- 65 F'dan il-każ, il-kwistjoni tas-smiġh tar-rikorrenti madankollu, ma tistax tiġi sseparata mill-aċċess għall-fajl. Fil-fatt, għalkemm id-deċiżjoni inkwistjoni għandha kontenut sostanzjalment identiku u hija bbażata fuq l-istess ilmenti tal-ewwel deċiżjoni annullata mill-Qorti Ġenerali minhabba difett proċedurali li seħħ fl-aħħar stadju tal-proċedura, jiġifieri nuqqas ta' awtentikazzjoni regolari mill-kulleġġ tal-kummissarji, xorta jibqa' l-fatt li l-adozzjoni ta' din l-ewwel deċiżjoni kienet ukoll affettwata minn difett ferm iktar kmieni minn dan l-aħħar difett. Fil-fatt, hekk kif jirriżulta mill-punt 17 ta' din is-sentenza, huwa paċifiku li, matul il-proċedura amministrattiva li wasslet għall-adozzjoni tal-imsemmija l-ewwel deċiżjoni, il-Kummissjoni ma pprovdietx lir-rikorrenti bid-dokumenti kollha li kienu fil-fajl tagħha, b'mod partikolari d-dokumenti li jiskagunaw.
- 66 Issa, hekk kif tfakkur fil-punt 17 ta' din is-sentenza, fis-sentenzi ċċitati iktar 'il fuq tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni* (T-30/91), u *ICI vs Il-Kummissjoni* (T-36/91), il-Qorti Ġenerali kkonstatat, fir-rigward tad-Deċiżjoni 91/297 imsemmija fil-punt 12 ta' din is-sentenza, liema deċiżjoni hija konnessa mad-deċiżjoni inkwistjoni u li hija s-suġġett tal-istess komunikazzjoni ta' lmenti, li din il-proċedura amministrattiva kienet ivvizzjata bi ksur tad-drittijiet tad-difiża, peress

li l-Kummissjoni ma kinitx tat lill-impriza kkonċernata aċċess suffiċjenti għad-dokumenti u b'mod partikolari għal dawk li setgħu jintużaw għad-difiża ta' din tal-aħħar. Għaldaqstant, il-Qorti Ġenerali annullat dawn id-deċiżjonijiet, filwaqt li fakkret, b'mod partikolari, li minn naħa, l-aċċess għall-fajl fil-kawża ta' kompetizzjoni, jaqa' taħt il-garanziji proċedurali intiżi sabiex jiproteġu d-drittijiet tad-difiża, u, min-naħa l-oħra, in-neċessità li tiġi stabbilita lista ddettaljata ta' dokumenti li jiffurmaw parti mill-fajl, u dan sabiex l-impriza kkonċernata tkun tista' tevalwa l-opportunità li titlob li jkollha aċċess għal dokumenti speċifiċi li jistgħu jkunu utli għad-difiża tagħha (sentenzi ċċitati iktar 'il fuq tad-29 ta' Ġunju 1995, *Solvay vs Il-Kummissjoni*, T-30/91, punti 59 u 101 kif ukoll *ICI vs Il-Kummissjoni*, T-36/91, punti 69 u 111).

67 Minkejja dawn l-elementi u minkejja ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li tikkonferma l-importanza tal-aċċess għall-fajl u, b'mod iktar partikolari, għad-dokumenti li jiskagunaw (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-8 ta' Lulju 1999, *Hercules Chemicals vs Il-Kummissjoni*, C-51/92 P, Ġabra p. I-4235), il-Kummissjoni adottat l-istess deċiżjoni bħal dik li kienet ġiet annullata fuq nuqqas ta' awtentikazzjoni regolari, mingħajr ma fethet proċedura amministrattiva ġdida li fil-kuntest tagħha l-appellanti kienet tinstema' minnha wara li kienet tingħata aċċess għall-fajl.

68 Minn dan jirriżulta li, billi ma ħaditx inkunsiderazzjoni ċirkustanzi speċifiċi tal-kawża, u b'mod partikolari billi bbażat ruhha fuq il-fatt li l-ewwel deċiżjoni kienet ġiet annullata fuq nuqqas ta' awtentikazzjoni regolari u li t-tieni deċiżjoni kienet tinkludi l-istess ilmenti, il-Qorti Ġenerali, b'mod żbaljat, qieset li s-smiġh tar-rikorrenti ma kienx neċessarju. Għalhekk hija wettqet żball ta' liġi meta ddeċidiet li l-Kummissjoni ma kinitx kisret id-drittijiet tad-difiża u meta ma semgħetx lil din tal-aħħar qabel l-adozzjoni tad-deċiżjoni inkwistjoni.

69 Minn dawn il-kunsiderazzjonijiet jirriżulta li t-tieni u t-tielet aggravji huma fondati u li s-sentenza appellata għandha tiġi annullata peress li, permezz ta' din is-sentenza, il-Qorti Ġenerali naqset milli tannulla d-deċiżjoni inkwistjoni fuq ksur tad-drittijiet tad-difiża.

- 70 Billi r-rikonoxximent tal-fondatezza tat-tielet u l-ħames aggravji jwassal għall-annullament tas-sentenza appellata, ma hemmx lok li jiġi eżaminat l-ewwel aggravju.

Fuq ir-rikors kontra d-deċiżjoni inkwistjoni

- 71 Skont l-Artikolu 61 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, jekk l-appell ikun fondat, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tannulla d-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali. Hija tista' għalhekk tiddeċiedi definittivament il-kawża, meta din tkun fi stat li tiġi deċiża. Dan huwa l-każ hawnhekk.
- 72 Mill-punti 47 sa 69 ta' din is-sentenza jirrizulta li r-rikors huwa fondat u li hemm lok li d-deċiżjoni inkwistjoni tiġi annullata minhabba ksur tad-drittijiet tad-difiża.

Fuq l-ispejjeż

- 73 Skont l-Artikolu 122 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, meta l-appell ikun fondat, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tiddeċiedi dwar l-ispejjeż. Skont l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Proċedura, applikabbli għall-proċedura tal-appell taħt l-Artikolu 118 ta' dawn ir-regoli, il-parti li titlef għandha tbatli l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ġew mitluba. Peress illi l-Kummissjoni tilfet fil-parti l-kbira tal-aggravji tagħha, hemm lok li tiġi kkundannata thallas, minbarra l-ispejjeż tagħha stess, l-ispejjeż kollha sostnuti mill-appellanti, kemm fl-ewwel istanza kif ukoll fl-appell, kif mitlub mill-appellanti.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea, tas-17 ta' Diċembru 2009, Solvay vs Il-Kummissjoni (T-58/01), hija annullata.**

- 2) **Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2003/5/KE, tat-13 ta' Diċembru 2000, dwar proċedura skont l-Artikolu 81 tat-Trattat KE (COMP/33.133 — B: Karbonat tas-soda — Solvay), hija annullata.**

- 3) **Il-Kummissjoni Ewropea hija kkundannata għall-ispejjeż kemm tal-ewwel istanza kif ukoll tal-appell.**

Firem